

FoU Frukost den 19 april 2024

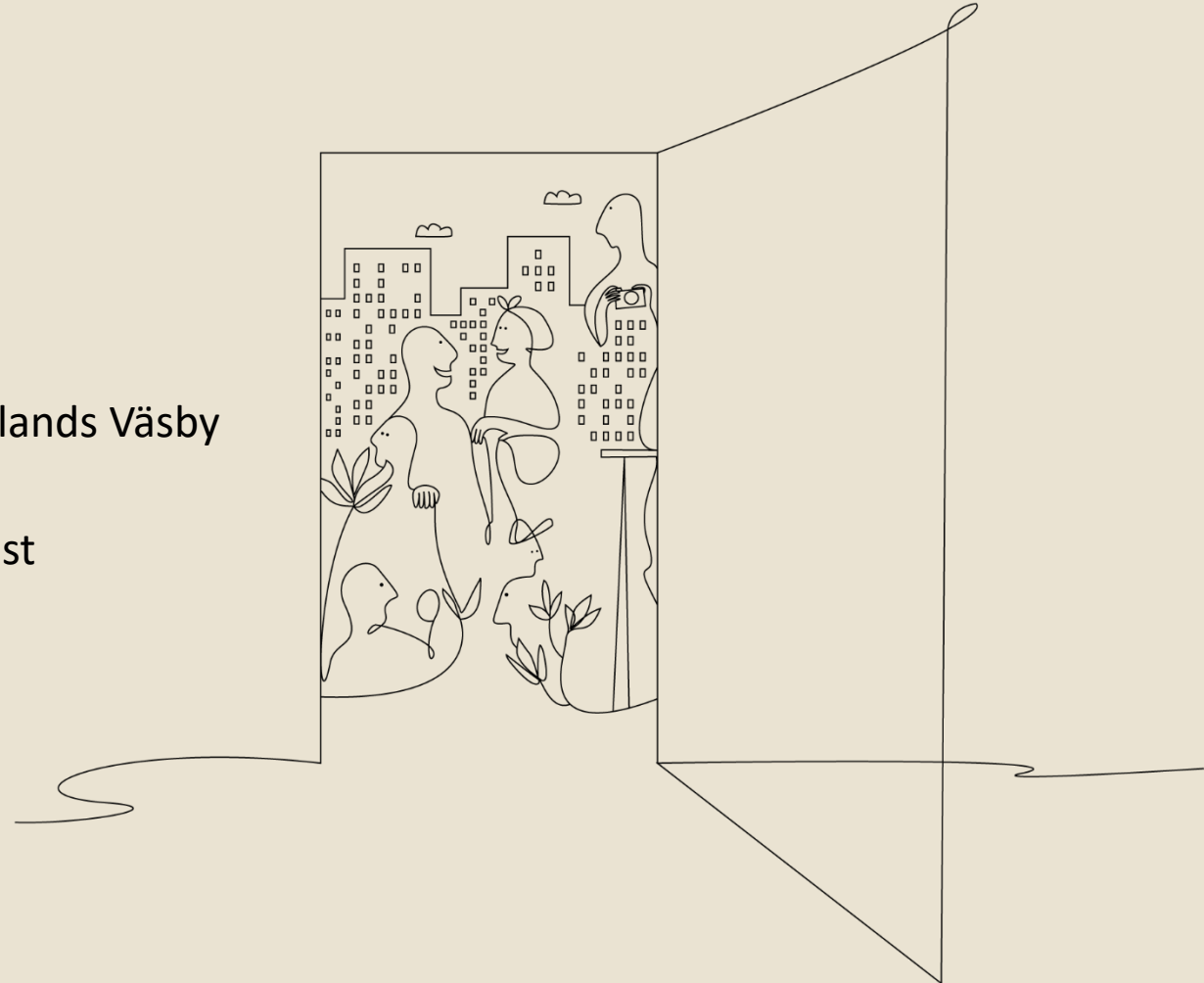
Tema: Lovande praktik

Anna Gärdegård, chef på FoU Nordväst

Johan Glad, forskare på Avdelningen för kunskapsstyrning för socialtjänsten, Socialstyrelsen

Kicki Hofling, enhetschef, Förebyggande och behandling, Upplands Väsby kommun

Jörgen Larsson, forsknings- och utvecklingsledare FoU Nordväst

Under denna timma vill vi:

- Sprida kunskap om verktyget Lovande praktik och dess 11 element
- Informera om ett utvecklingsprojekt med FoU Nordväst, Socialstyrelsen, andra nationella aktörer och FoUer
- Berätta om ett exempel på hur Lovande praktik använts i ett utvecklingsarbete i Upplands Väsby

Lovande praktik

Tagits fram av Danmarks motsvarighet till Socialstyrelsen för att tydligare kunna beskriva och dela *beprövad erfarenhet* som ett komplement till begreppet evidensbaserad praktik.

Lovande praktik är ett koncept för de sociala insatser som *inte har en dokumenterad effekt* men ändå antas ha en särskilt god sannolikhet för att skapa utveckling och välfärd för medborgarna

Består av 11 element som kan användas för att utveckla och bedöma lovande praktik på *det specialiserade socialområde*

INDKREDSNING AF LOVENDE PRAKSIS PÅ DET SPECIALISEREDE SOCIALOMRÅDE

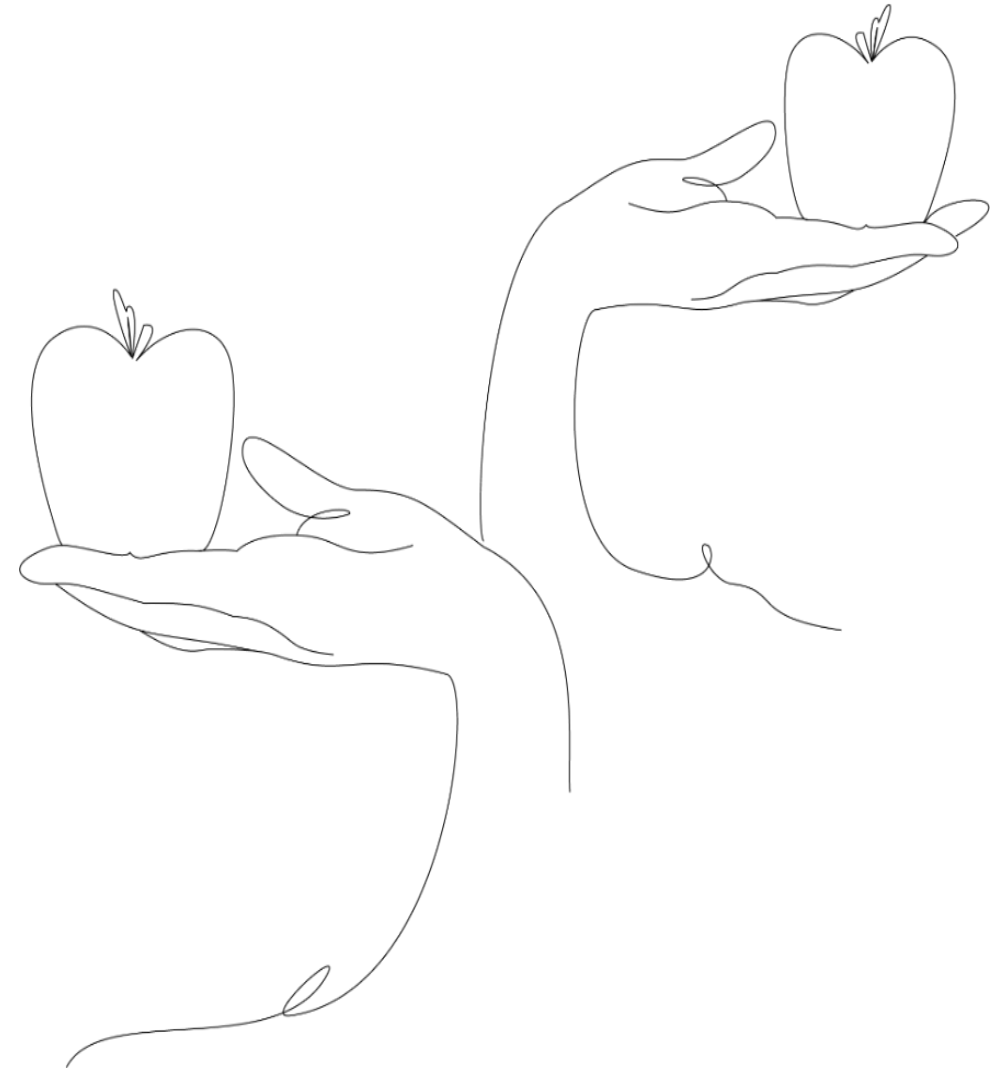

Lovande praktik? Lovande arbetssätt?

Med praktik/arbetssätt inkluderas metoder, program, interventioner, insatser och andra benämningar på sådant som kan bli föremål för implementering inom det sociala arbetets praktik

Dvs sätt att arbeta, som ännu inte genomgått rigorös forskning och kan kallas evidensbaserade

Eller som inte kommer kunna genomgå sådan forskning för att kunna bli evidensbaserade

EVIDENS

**SOCIALA ARBETETS
PRAKTIK**

EVIDENS

LOVANDE PRAKTIK

**SOCIALA ARBETETS
PRAKTIK**

Den ursprungliga idén som danskarna hade

Att skapa ett gemensamt språk för den praktik som kan antas/visar tecken på att skapa positiv förändring hos de som får tillgång till denna praktik.

Det har (så vitt känt) inte gjorts några tidigare försök, varken i Danmark eller internationellt, att utveckla en begreppsapparat för att beskriva det sociala arbetets praktik på detta sätt

Hur kom jag i kontakt med detta?

2016-2019 Jobbade på Nordens
Välfärdcenter (NVC)

Uppdrag: hitta och beskriva goda
exempel på tidiga insatser som kan bidra
till inkludering av nyanlända barn o unga

NVCs arbetssätt: skapa expertgrupper
med deltagare från varje land som
hjälp till

Men - hur beskriva och bedöma **goda
exempel?**

Pilot: Provade att använda Lovande praktik för att bedöma dessa fem tidiga insatser

1. Utökat hembesöksprogram för förstagångsföräldrar (Rinkeby-hembesöksprogram) - Sverige
2. FHille - Finland
3. Välkommen till din stadsdel i Reykjavik - Island
4. SAMMEN – Norge
5. MindSpring - Danmark

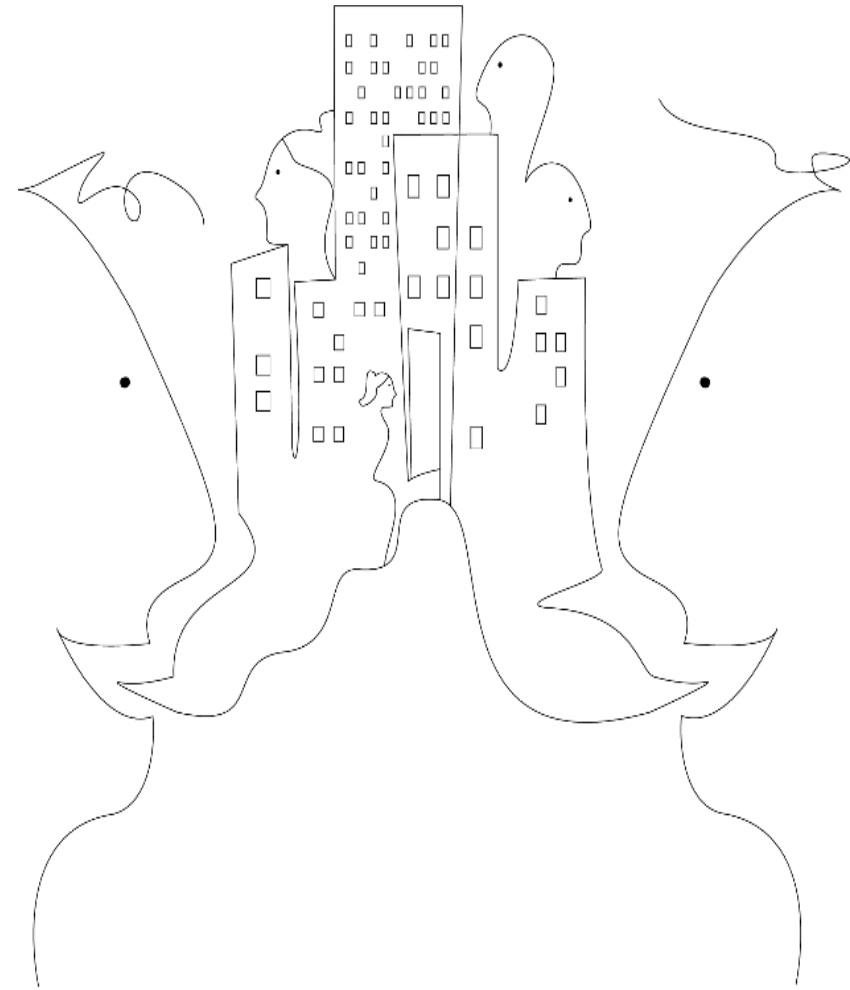

Tidiga insatser
för nyanlända barn, unga
och föräldrar i Norden
– evidens och lovande arbetssätt

Hur har verktyget tagits fram?

Bygger på tidigare forskning, intervjuer och fokusgrupper med ett stort antal intressenter och sociala ledare inom "det specialiserade socialområde" i Danmark (flertal myndigheter, regioner, kommuner, fack, socialarbetare och chefer, forskare etc)

- Bred enighet om vad som ska ingå i Lovande praktik, varav **några delar som framhävs som särskilt centrala av professionen.**

En Lovande praktik består av 11 element med 4 huvudkategorier

Kunskapsbas

Element som handlar om den teoretiska och vetenskapliga utgångspunkten för arbetssättet och dess inverkan

1. Teori och kunskap
2. Positiv verkan

Koncept

Det sätt som arbetssättet används för och är förankrat i

3. Beskrivning
4. Mål
5. Överförbarhet
6. Ekonomi

Yrkeskunskap och utveckling

Handlar om de professionellas kompetens och bedömningsförmåga som understöds och utvecklas genom att använda arbetssättet

7. Professionell reflektion
8. Relationellt samarbete
9. Individuell anpassning och samspel

Anpassning

De element som hjälper till att säkerställa kontinuerlig bedömning och anpassning av insatsen så att arbetssättet fortsätter vara verksamt i förhållande till målgruppen

10. Monitorering
11. Uppföljning

1. Teori och kunskap

Arbetssättet är förankrat i en eller flera väldefinierade teorier och aktuell bästa kunskap (beskriven i fackböcker el tidsskrift)

Det finns även inslag av program- och förändringsteori om hur arbetssättet förväntas att fungera

Ex på frågor:

- 1. Är arbetssättet baserat på en eller flera namngivna teorier eller metoder?*
- 2. Är arbetssättet baserat på erfarenhet från egen praktik?*
- 3. Är arbetssättet baserat på erfarenhet från utlandet?*

2. Positiv verkan

Ett lovande arbetssätt strävar efter att visa att den med rimlig sannolikhet har en verkan

Det finns studier som tyder på att insatsen är verksam med rimlig sannolikhet

Frågeex:

- 1. Har arbetssättet en positiv verkan i förhållande till målgruppens behov?*
- 2. Finns det dokumenterat att arbetssättet fungerar i förhållande till målgruppens behov?*
 - a. Arbetssättet liknar ett annat arbetssätt som studerats i en vetenskaplig prövning (men målgruppen är lite annorlunda)*
 - b. Arbetssättet liknar ett annat arbetssätt som studerats i en vetenskaplig prövning (men aktiviteterna i interventionen är lite annorlunda) osv till g.*
- 3. Om man har gjort externa utredningar/utvärderingar, har de utförts av universitet, forskningsinstitut, konsultföretag eller lokala kommunala konsulter?*

3. Beskrivning

Arbetssättet är systematiskt och väl beskrivet, t ex när det gäller vilken som är målgruppen, vilka aktiviteter som den består av och vilka mål som ska uppnås.

Ex på frågor:

- 1. Finns det en beskrivning av arbetssättet på en extern webb, i ett internt dokument eller någon annanstans?*
- 2. Är beskrivningen så uttömmande så att andra yrkesverksamma kan utföra/tillämpa arbetssättet baserad på den beskrivningen?*

4. Mål

Insatsen innehåller tydliga, tidsbestämda och relevanta mål som har tagits fram i samarbete med målgruppen med utgångspunkt i gruppens behov och önskemål

Frågeex:

- 1. Är målen tydliga för de deltagande individerna?*
- 2. Är målen baserade på deltagarnas individuella och specifika behov av stöd?*
- 3. Är målen formulerade så att det är möjligt att bedöma om de har uppfyllts?*

5. Överförbarhet

Arbetssättet kan överföras till andra miljöer som är riktade mot liknande målgrupper

6. Ekonomi

Det finns en bedömning av hur mycket det kostar att genomföra och driva insatsen

Det finns en rimlig koppling mellan pris och kvalitet

7. Professionell reflektion

Arbetssättet understödjer/bidrar till gemensam professionell reflektion både inom och på tvärs över professioner.

Det finns ramar och kriterier, en genomtänkt strategi för när och hur professionell reflektion och sparring kan äga rum.

Frågeex:

- 1. Ingår det i arbetssättet att man systematiskt reflekterar över de aktiviteter och handlingar som görs?*
- 2. Få medarbetarna handledning eller någon annan form av professionell sparring?*
- 3. Har medarbetarna tillgång till aktuell fack-kunskap som är relevant för arbetssättet (t ex genom tidskrifter eller nyhetsbrev)?*

8. Relationellt samarbete

Arbetssättet understödjer att medarbetarna har rätt professionell relationskompetens för att samarbeta med brukare, kollegor och andra professionella

Frågeex:

Finns det riktlinjer för:

- *vilka kompetenser de anställda behöver för att arbeta med den här målgruppen?*
- *hur man organiserar tvärsektoriellt samarbete för att stödja arbetssättet?*

9. Individuell anpassning och samspel

Insatsen utgår från målgruppens specifika behov och resurser samt involverar brukaren

10. Monitorering

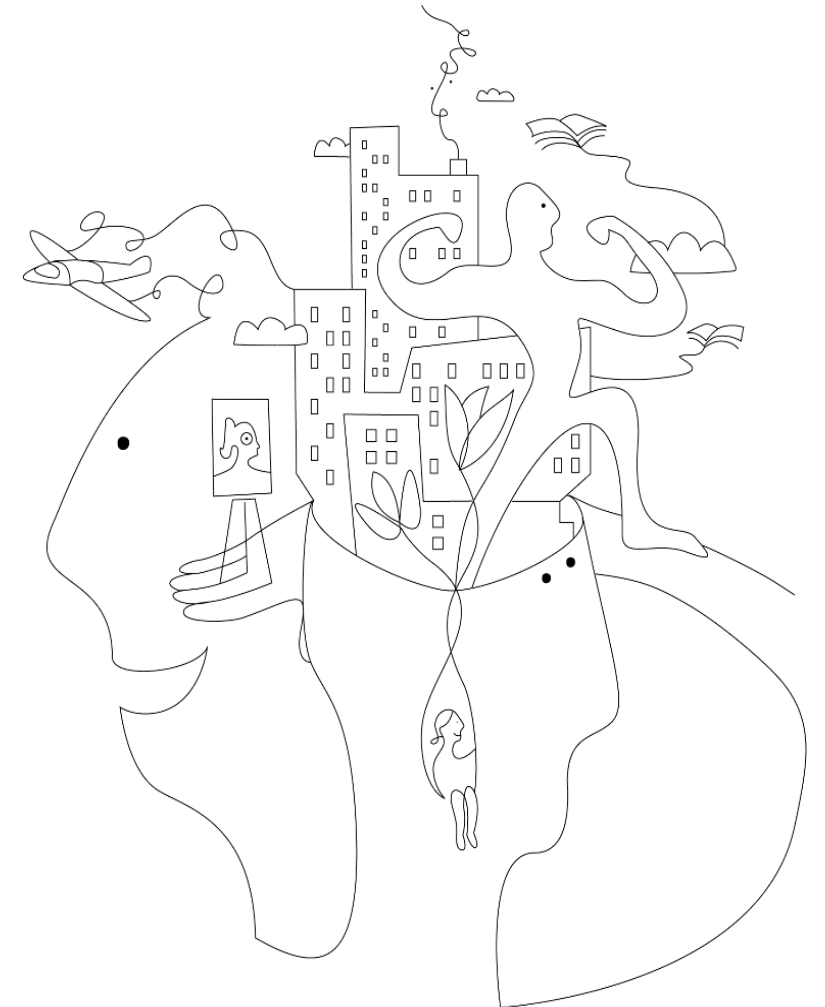
Insatsen omfattar en systematisk monitorering av målgruppens utveckling kopplad till de mål som insatsen ska bidra till

11. Uppföljning

Det finns en löpande uppföljning och anpassning av arbetssättet

Lovande praktik kan bidra med och användas för:

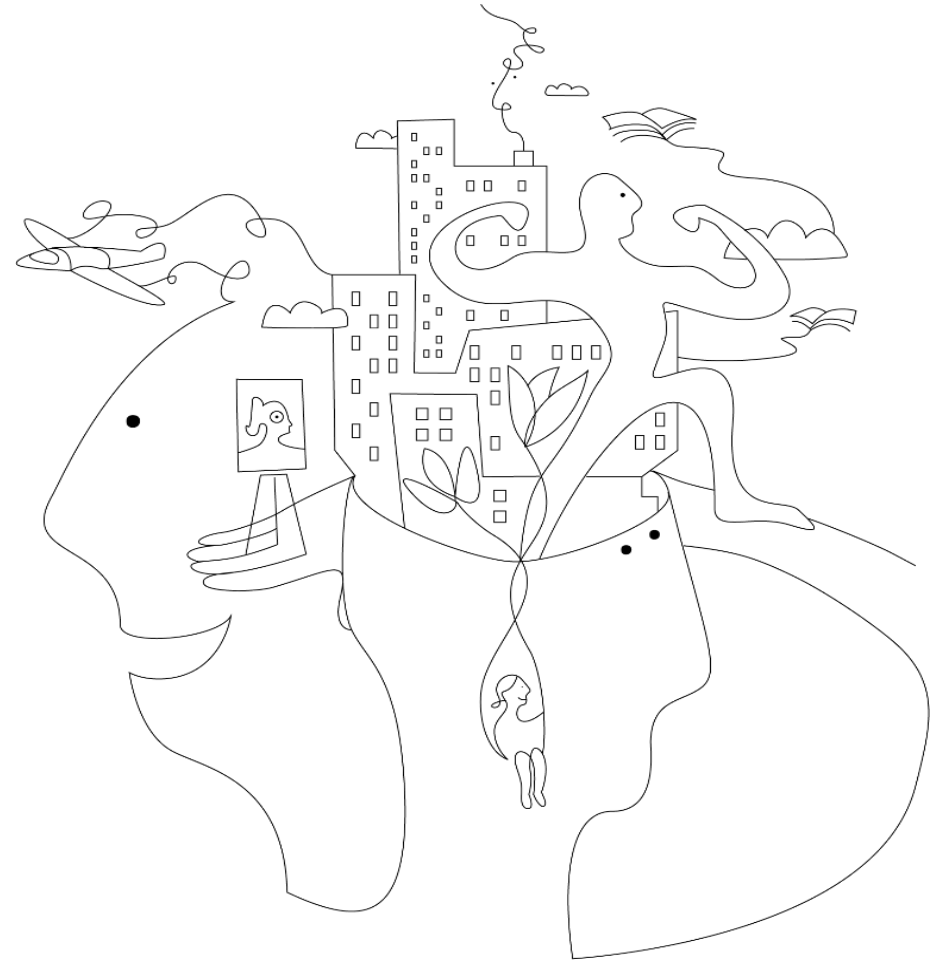
- Att hjälpa en verksamhet i en process med att beskriva/paketera vad det är man gör
- Att bedöma styrkor och svårigheter i insatser som ges och ge en riktning till vilka områden som kan utvecklas ytterligare
- Visa vilka områden som man kan behöva förbättra eller fördjupa
- Identifiera vilken kunskap praktiken/arbetssättet bygger på
- Lägga grund för att beforska praktiken/arbetssättet och dess verkan
- Att dela, sprida och implementera arbetssätt

Nyhet! Ett utvecklingsprojekt med Socialstyrelsen m fl och andra FoU:er i Sverige – **ett work in progress, i uppstartsfas**

Syfte:

Att anpassa och undersöka tillämpbarheten av den danska modellen för lovande praktik för att fungera som verktyg för aktörer på olika nivåer (lokalt, regionalt, nationellt) i syfte att beskriva och vidareutveckla praktik inom socialtjänstens verksamhetsområde.

Om det nystartade utvecklingsprojektet

Johan Glad, forskare på Avdelningen för kunskapsstyrning för socialtjänsten, Socialstyrelsen

Följ oss på Facebook, Instagram och LinkedIn!

www.fou-nordvast.se

<https://www.facebook.com/founordvast//>

Prenumerera på vårt nyhetsbrev!

